

Служба „Преса и
информация“

Съд на Европейския съюз
ПРЕССЪОБЩЕНИЕ № 121/17
Люксембург, 14 ноември 2017 г.

Решение по дело C-165/16
Toufik Lounes/Secretary of State for the Home Department

Гражданин на държава извън ЕС, член на семейството на гражданин на Съюза, може да се ползва от право на пребиваване в държавата членка, в която последният е пребивавал преди да придобие гражданство на тази държава членка, наред с гражданството си по произход

Условията за предоставяне на това право на пребиваване не трябва да бъдат по-строги от предвидените с Директивата относно правото на свободно движение на гражданите на Съюза

Г-н Toufik Lounes, алжирски гражданин, влиза в Обединеното кралство през 2010 г. с шестмесечна виза с цел частно посещение. След като този срок изтича, той остава незаконно на британска територия. През 1996 г. г-жа Ormazabal, испанска гражданка, отива в Обединеното кралство, за да следва. Оттогава тя пребивава там и считано от 2004 г. работи там на пълно работно време. През 2009 г. тя придобива британско гражданство по натурализация, като запазва и испанското си гражданство.

През 2014 г. г-н Lounes и г-жа Ormazabal сключват брак. След сключването на брака г-н Lounes подава молба за издаване на карта за пребиваване в Обединеното кралство като член на семейството на гражданин на ЕИП (Европейското икономическо пространство).

С писмо от 22 май 2014 г. британският министър на вътрешните работи уведомява г-н Lounes за решението си да отхвърли тази молба. В писмото е посочено, че съгласно британския закон за транспониране на Директивата относно правото на свободно движение на гражданите на Съюза¹ от момента, в който е придобила британско гражданство, г-жа Ormazabal вече не се счита за „гражданка на ЕИП“. Следователно г-н Lounes не можел да иска издаването на карта за пребиваване като член на семейството на гражданин на ЕИП.

Г-н Lounes обжалва решението от 22 май 2014 г. пред High Court of Justice (England and Wales) (Висш съд, Англия и Уелс). Тъй като има съмнения дали това решение и британското законодателство са съвместими с правото на Съюза, тази юрисдикция отправя съответен въпрос до Съда.

В днешното си решение Съдът най-напред припомня, че Директивата не предоставя никакво самостоятелно право на членовете на семейството на гражданин на Съюза, които са граждани на държава извън ЕС, а само права, производни от правата, които съответният гражданин на Съюза има вследствие от упражнената от него свобода на движение.

На следващо място Съдът отбелязва, че съгласно Директивата от предоставените с нея права се ползват всички граждани на Съюза, които се движат или пребивават в „държава членка, различна от тази, на която са граждани“, както и членовете на техните семейства, които ги придружават или се присъединяват към тях². Съдът също така подчертава, че

¹ Директива 2004/38/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 29 април 2004 година относно правото на граждани на Съюза и на членове на техните семейства да се движат и да пребивават свободно на територията на държавите членки, за изменение на Регламент (ЕИО) № 1612/68 и отменяща Директиви 64/221/ЕИО, 68/360/ЕИО, 72/194/ЕИО, 73/148/ЕИО, 75/34/ЕИО, 75/35/ЕИО, 90/364/ЕИО, 90/365/ЕИО и 93/96/ЕИО (ОВ L 158, 2004 г., стр. 77; Специално издание на български език, 2007 г., глава 5, том 7, стр. 56).

² Вж. член 3, параграф 1 от Директива 2004/38.

Директивата, която урежда условията за упражняване на правото на гражданите на Съюза свободно да се движат и пребивават на територията на държавите членки, няма как да урежда пребиваването на гражданите на Съюза в държавата членка, на която са граждани, защото по силата на принцип на международното право те имат безусловно право на пребиваване там. Ето защо Съдът приема, че Директивата урежда само условията за влизане и пребиваване на гражданите на Съюза в държавите членки, различни от държавата членка, на която те са граждани, и че следователно тази директива не позволява да се изведе производно право на пребиваване в полза на гражданите на държава извън ЕС, членове на семейството на гражданин на Съюза, в държавата членка, на която последният е гражданин.

Поради това, макар в настоящия случай да е безспорно, че г-жа Ormazabal е упражнила свободата си на движение, когато напуска Испания, за да отиде в Обединеното кралство през 1996 г., и че е имала качеството „бенефициент“ по смисъла на Директивата до придобиването на британско гражданство, Съдът отбелязва, че оттогава г-жа Ormazabal пребивава в една от държавите членки, чието гражданство има, и се ползва там, в съответствие с международното право, от безусловно право на пребиваване.

Ето защо Съдът постановява, че **от момента, в който г-жа Ormazabal е придобила британско гражданство, Директивата повече не може да урежда пребиваването ѝ в Обединеното кралство и следователно тази директива вече не е приложима към нейния случай.** Този извод не се поставя под въпрос с факта, че г-жа Ormazabal е упражнила свободата си на движение с преместването и пребиваването си в Обединеното кралство, и че е запазила испанското наред с британското си гражданство, защото от момента на придобиване на последното гражданство г-жа Ormazabal вече не пребивава в „държава членка, различна от тази, на която [е] граждани[н]“, по смисъла на Директивата, и следователно повече не попада в обхвата на понятието „бенефициент“ от посочената директива. **С оглед на това съпругът ѝ, г-н Lounes, не може да се ползва от производно право на пребиваване в Обединеното кралство въз основа на Директивата.**

Според Съда обаче следва да се провери дали на г-н Lounes може да бъде признато **производно право на пребиваване в тази държава членка въз основа на член 21, параграф 1 ДФЕС**, съгласно който всеки гражданин на Съюза има правото свободно да се движи и да пребивава на територията на държавите членки. В тази насока Съдът припомня, че **гражданин на държава извън ЕС, член на семейството на гражданин на Съюза, може в някои случаи да се ползва от производно право на пребиваване съгласно тази разпоредба, когато предоставянето на такова право е необходимо, за да се гарантира ефективното упражняване от съответния гражданин на Съюза на свободата му на движение и на правата, които последният черпи от цитираната разпоредба.**

Съдът постановява, че **полезното действие на правата, предоставени на гражданите на Съюза с член 21, параграф 1 ДФЕС, и по-специално правото те да водят нормален семеен живот в приемащата държава членка заедно с членовете на своето семейство, изисква всеки гражданин на Съюза в положение като това на г-жа Ormazabal да може да продължи да се ползва от посоченото право в приемащата държава членка след като е придобил гражданство на тази държава членка наред с гражданството си по произход, и по-специално да може да гради семеен живот със съпруга си, гражданин на трета държава, като на последния бъде предоставено производно право на пребиваване.**

В този аспект според Съда тълкуването в обратния смисъл, от една страна, би довело до третирането на г-жа Ormazabal по същия начин като британски гражданин, който никога не е напуснал Обединеното кралство, пренебрегвайки факта, че тя е упражнила свободата си на движение със заселването си в тази държава членка и че е запазила испанското си гражданство. От друга страна, да се приеме, че гражданин на Съюза в положението на г-жа Ormazabal би бил лишен от правото да води нормален семеен живот в приемащата държава членка, защото е търсил по пътя на натурализацията по-тясна интеграция в тази държава членка, би било в разрез с логиката за постепенно интегриране в обществото на приемащата държава членка, насърчавано с член 21, параграф 1 ДФЕС.

Ето защо Съдът приема, че гражданин на държава извън ЕС, който е в положението на г-н Lounes, може да се ползва от производно право на пребиваване в Обединеното кралство въз основа на член 21, параграф 1 ДФЕС при условия, които не трябва да бъдат по-строги от предвидените в Директивата за предоставянето на такова право на пребиваване на гражданин на държава извън ЕС, член на семейството на гражданин на Съюза, който е упражнил правото си на свободно движение, като се е установил в държава членка, различна от тази, на която е гражданин.

ЗАБЕЛЕЖКА: Преюдициалното запитване позволява на юрисдикциите на държавите членки, в рамките на спор, с който са сезирани, да се обърнат към Съда с въпрос относно тълкуването на правото на Съюза или валидността на акт на Съюза. Съдът не решава националния спор. Националната юрисдикция трябва да се произнесе по делото в съответствие с решението на Съда. Това решение обвързва по същия начин останалите национални юрисдикции, когато са сезирани с подобен въпрос.

Неофициален документ, предназначен за медиите, който не обвързва Съда.

[Пълният текст](#) на съдебното решение се публикува на уебсайта CURIA в деня на обявяването.

За допълнителна информация се свържете с Илияна Палъова ☎ (+352) 4303 3708

Кадри от обявяването на решението са достъпни на „[Europe by Satellite](#)“ ☎ (+32) 2 2964106